

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

ГОДИНА II.

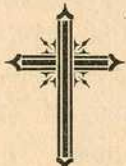
БРОЈ 14.

НЕДЕЉНИ ЛИСТ

ЗА ЦРКВЕНО-ПРОСВЕТНЕ И АУТОНОМНЕ ПОТРЕБЕ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ МИТРОПОЛИЈЕ КАРЛОВАЧКЕ.
СА БЛАГОСЛОВОМ СВЕТОГ СИНОДА.

Власник: СРПСКИ ПАТРИЈАРХ ГЕОРГИЈЕ. — Уредници: СЕРГИЈЕ ШАКРАК-НИНИЋ и САВА ПЕТРОВИЋ.

У НОВОМ САДУ 5. АПРИЛА 1892.

АРСЕНИЈЕ СТОЈКОВИЋ,

православни Епископ будимски, пештански, сентандрејски, стџно-београдски, сигетски и мохачопољски; Његовог Царског и Краљевског Апостолског Величанства прави тајни Саветник, витез реда гвоздене круне I. степена и великокрстник Франц-Јосифова реда, члан горњег дома угарског сабора и т. д. и т. д.

Изгубисмо дакле и Њега — основни камен, чврсти стуб, најстаријег представника, узориту и светлу слику старије, узвишене и свете побожности наше. Изгубисмо „Архиепископа Велика — искључена по свјетским по подобию, развѣт грѣхѣ“, изгубисмо „правило вѣры и ѿбразъ кротости“, изгубисмо највернијег служитеља олтара Божијега, изгубисмо свету старину, којему је и душа и

појава цела правом светињом мирисала. Измаче нам испред очију узор-слика побожног и мудрог, примерног и светог представника и управника цркве наше, српско-православне!

У старости и часности, у побожности и светињи оседелог и преста-релог — у истини преузвишеног и преосвећеног Епископа нашег Арсенија Стојковића — нема више међу живима! Достигав дубоку старост старозаветних Патријараха — спустио се мирно и спокојно у „лоно Авраамље“ које је праведничкој му и светитељској души већ за светог и часног му живота преуготовљено било . . . Оборен је ево вековечни дуб, који је дивно листао, на широко гране развијао, красно цветао, и у своме дугоме животу својој цркви и своме народу богате плодове доносио!

Нама слабим и худим последницима његовима, нама у апостолској ревности малаксалим, у узвишеној и истинској побожности ослабљеним — нама, у чувању драгоцених апостолских предања и светих аманета поколебаним и плашљивим — нама у целом своме бићу нејаким и малодушним, недушевљеним и нељубазним, непримерним и неславним потомцима — нама мора поток суза из очију потећи, што изгубисмо ето најбољега ревнитеља божанствене мисли, што у гроб полагамо Архијереја у побожности најјачега, највећега и најсветијега, што у црну земљу сахрањујемо најпостојанијег војника Христове цркве, најревностијег служитеља светог олтара Божијега, најбуднијега чувара светих апостолских предања и народних нам аманета. Ми се с плачем и с тугом растајемо од узорите, побожне, узвишене и свете слике најсмернијег и најпобожнијег Архијереја нашег, Арсенија Стојковића!

Твојој светој сени, свети Владико, одужићемо се ми у оној мери, како си Ти то примерним и светим животом Твојим заслужио. Ми који се дивисмо Твојим врлинама у животу, нећемо Те ни после смрти заборавити, него ћемо славити и величати успомену Твоју и овде у овом листу и свуда на свакоме месту, и данас и доцније, кад ти света рака већ побушена буде — помињаћемо Те и хвалити, славити и преуносити, ни мање ни више, већ онако, како си Ти то заслужио!

У овај први мах, под утиском искрене и дубоке туге и жалости, којом те прати у гроб Твоја љубљена црква и благодарни род и народ Твој, кога си Ти ваистину очински грлио и љубио — прати Те Твоја паства, Твоје стадо, прати Те црква твоја омиљена и народ Твој вазљубљени са сузним очима, али са топлим и благодарним ускликом:

Слава Ти, узоре и светињо наша! Слава Ти, најврснији поборниче цркве и пријатељу народа! Слава Ти, свети наш Владико — Арсеније!

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

УСКРШЊИ ПОЗДРАВ БРАЋИ СВЕШТЕНИЦИМА.

ристос васкрсе! Али пре него што је могло осванути радосно јутро светлога васкрсења, родио се Исус у Витлејему, засјала је звезда на истоку, уплашио се Ирод и сав Јерусалим с њим. Одоше мудраци у Витлејем. Падоше и поклонише се „детету“; отворише даре своје и дариваше га.

Било је бегство у Мисир, јер је Ирод тражио „дете“, да га погуби. И побише кроволочни целати сву децу по Витлејему и околини његовој, од две године и ниже. И чу се плач у Раму и риданије много.

Био је најпре живот у Назарету, а слушао се громки глас Јована крститеља. И освети се Јордан крштењем Исуса у њему. И наста искушење у пустињи, да се заврши на Голготи. И Исус поче учити и говорити. Капернаум, Галилеја, Сирија, десет градова, Јерусалим, Јудеја и тамо преко Јордана, земља Гергесинска, па онда Јерихон, Маслинова Гора, и Витанија цела испунише се небеским гласом божанске науке Христове.

Ево и Гетсиманије, па и Јуде а с њим људи с ножевима и кољем. Ево испита, искушења и насиља пред Кајафом и суда пред Пилатом. Чу се глас светине; нај-после крст, трнов венац, копље, и смрт на Голготи, па онда плаштаница Јосифова, исечен гроб у камену и стража јака, утврђен гроб и запечаћен камен.

И кад све то би и испуни се, — онда тек грану „освитак првога дана недеље“, и чу се глас анђела: „не бојте се!“ И после свега тога: Христос је васкрсао!

То је пут Христов. Тим путем је прошла Његова истина, до васкрса Његовог и њеног.

Од Витлејема до Голготе; од „звезде са истока“ до светлости васкрса.

Тај пут је имао Христос, Син Божји, да прође са истином својом, па да анђели запевају на небу, а ми достојни постанемо на земљи славити светли васкрс Христов.

Велик је и тежак тај пут био, јер велика је и победа била, којој је он одвео.

Али је тежак пут истини свакој, кад пролази народе и људе, који истину не познају, који истину дочекују на копље лажи, са трњем заблуда, који на истину подижу срце испуњено страстима зала, препуњено отровом грехова тешких.

Тако бити мора, јер истини је колевка небо, а људи су пород земље.

Са колевке небеске спушта се истина у сигурном ковчегу заштите свемогуће земљи људској; добија свога апостола; развија се, расте и снажи на путу искушења многих, борбе свакојаче; сумњичена, хуљена и мучена, али апостолима својим брањена и ширена, небеском свемогућношћу освешћена и заштићена. Борба је та истини свакој суђена.

Али ако су борци њени испуњени вером, у истину, оружани у љубави за њу, а истрајни у нади на свршетак борбе, онда у тој борби противници истине могу поломити све оружје о оклоп и кацигу њену, они могу и убити тело апостола њених, али душу њихову, која се с истином сродила и претопила, — убити не могу.

Истини свакој може се наћи Јуда и многи људи с ножевима и копљем, Кајафа и светина пушта; може јој се спремити крст, трнов венац и Голгота, ал' ова само разариће и сарањује тело апостола истине, а истина побеђује победу тела, победу времену и тренутну, — победом истинитом и вечном.

То сведочи Голгота, то је доказао Христос Син Божји. А томе нас је и учио, говорећи: „не бојте се оних, који убијају тело.“ А да ће увек тако и бити, зајемчава нам васкрс Христов.

То је усклик над усклицима: Христос васкрсе! А тај наук усклика тог, браћо свештеници, не заборављајмо никада! Нама он баш треба, јер снага његова оснажиће и нас увек у служби свештеничкој, у вршењу св. позива нашег, у тешком, врло често горким искуством и тренутцима праћеном и испуњеном раду нашем.

Нама увек треба да је тај наук на уму, у срцу, у души, у свим мислима и осећа-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

јима, при сваком подузећу и тежњи мисије свете.

Ми смо војници Христови, војници Христовог Јеванђеља и данас. Сваку нашу радњу нек освештава Христова истина, а снажи истрајност и самопрегорење Христово. И наша ће црква увек бити прослављена, наш ће народ доспети к' жељеној будућности свога напретка. Зло ће бити побеђено.

Не малакнимо само никад. Увек верујмо, увек љубимо, увек се надајмо. Томе нас учи Христов пут истине, Христов васкрс. Тако је Христос победио. Ради те победе се ми и данас радујемо, као спасена и измирена деца са Оцем небеским. У име те победе, а у радости спасења: Христос васкрсе, браћо наша, старија и млађа!

* * *

А кад нам је срце хтело, да вам свима тако здравимо и поздравимо свагдашњу радост Христовог васкрса, допустите нам, да вам кажемо и онај осећај и жељу своју, која нас обузима баш данас, кад вам неколицина браће ваше шаље ускршњи дар у прилогу овога броја.

Братски је то дар. А нама свима треба да је мио и драг.

Отворите, браћо, своја срца томе дару, јер долази из срдаца ваше браће. Пригрлите га у љубави, из које вам га они шаљу. Примите га с уверењем, из којег је он сачињен, с којим вам га браћа намењују.

Један за све, сви за једног удружењем можемо. Што нашој цркви, што нашем народу и нама самима треба, то можемо најбоље и сигурније сазнати у братском договору, а тај је у удружењу. А најбоље и сигурније учинити оно, што нам треба, можемо само братским споразумом, заједничком вољом и способностима, а ово се све и опет прикупуља у удружењу.

„Нацрт правила“ јасно каже, шта се жели с удружењем, чему се тежи и како да буде.

Проучите та правила, мерите их, расуђујте и судите. Она су тек нацрт, а кад време дође да постану и „правила“, ви ћете их знати и умети допунити и исправити како буде понајбоље.

Пратећи вам овај дар браће ваше, једно вас молимо: не дочекујте их с предубеђењем, сумњом, небратским мислима, хладним осећајима!

Ми смо тек у почетку радње. Помозите својом вољом и способностима, да се та радња добро настави, а најбоље сврши.

Не расуђујте овај покрет за удружењем невером у успех и непоузданошћу у остварење његово. Не мерите га мерилом досадањег нашег расположења и индиферентизма и незаинтересованости у оваковим радњама. Да не будемо какви смо били до сад; јер можемо бити, какви треба да смо. Можемо, браћо, само се ослободимо свега, што нам је до сад пречило, да то били нисмо.

Прегнимо на посао око свога удружења, с вером у успех, а истрајно до конца. Истрајност доноси плода. „Трпљење нека дело довршује.“ „Јер који се сумња, он је као морски валови, које ветрови подижу и размећу.“ „Који двоуми, непостојан је у свима путевима својим.“ А нама баш постојанства треба у овој радњи, треба увек истрајности, непрестане вере, љубави и наде у целога животу свештеничком, у целом деловању задатка свога. Све ћемо то и имати, само се — удружимо.

Док се не удружимо, биће искушења разних, сумња и страховања, двоумице, а можда и другога чега. Али у име ускршње победе, браћо свештеници широм митрополије наше: не бојте се! Христос је васкрсао!

Пођимо само путем његовим, одважно и истрајно, победиће и истина, коју мисао удружења нашег у себи носи: на славу божанске нам цркве и св. православља, на корист милог народа, на радост и понос наш!

==

WWW.UNLIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

НА ВЕЛИКИ ПЕТАК.

(Мисли и рефлексije.)

Како да се усудим ја најмањи међу хришћанима, међу побожнима, благочастивима, последњи међу онима, који љубе ближњег свог, међу онима, који излазе на путове и распућа, који траже по васеленој бедне, ниште, потребне духом и телом, да их упуте, ободре, утеше, на ране, напоје, одену, у дом свој уведу, — како да се, велим, усудим ја, последњи, најмањи, најмлађи, оборен, сатрвен, уништен, ја сав такав међу онима, који све речено чинише, чине и чиниће, који се, — да свршим једном, — владају и живе, творе и делају, како захте, заповеди и наложи Положени на данашњи дан у тридневан гроб, — како да дрзнем, да говорим о великом и на велики петак, на тај страшни и уједно дивни хришћански дан! Како да отворим уста, ил управо како да узем трост книжника скорописца, да подсетим и себе и друге на тај велики дан! И то бих само рад да чиним ја поред једног Златоустог, уз једног Великог, и после толиких златних и богоглаголивих уста, светила и стубова цркве, основане Положеним на данашњи дан у гроб!

Ја бих, велим, био вољан, да рекнем, да напишем коју данас и на данашњи дан; уста су, а срце још више, пуно и препуно; и кад бих могао, како ми то срце осећа, слободан бих био, да чиним и покушам то, већ по оном апостола Павла „буих“ избра Бог....!

Опрости ми, божанствени тридневни Покојниче, што бих и ја и желео и хтео, да поцрпем из непресахлог извора, Тобом од искони отвореног за „плавајућима, пртешествјућима, недјгђућима, страждућима“ ободрења, утехе и умилостивљења Твога за ме и за све, који ти се обраћају, и искрено у те верују; опрости ми, јер и кад бих могао по пуноћи осећаја данас словослов бити, молио бих Те, да ми дадеш снаге, да ми подариш Духа премудрости и разума, да речима мојим постигнем ободрење, утеху и умилостивљење Твоје, да побудим и друге, који су јаки и духом, и умом, и срцем, нека би и сами за се, и за нас, мислили, писали и проповедали, свако по своме, о великом на данашњи дан довршеном страдању Твом, и за који дан опет довршеном искупљењу Твом свију нас од греха и смрти, о Теби и твојим

последоватељима, и о том, да л' смо заиста Твоји последоватељи, да л' примисмо науку Твоју, и ако, да л' се владасмо и владамо по науци Твојој, сложеној и изложеној у божаственог писца Твог еванђеља — Матеја, глави петом, шестој и седмој.

И кад бих могао бити по осећајима својим словослов данашњег дана, те кад бих услед тога и постигао то речима и редцима овим, и ако бих се осим тога од хиљаде злоковарних један тргао из мрака и заблуде, сетио се и подсетио, да си Ти велики Страдалник и Искупитељ наш, и кад бих тргнув се, сетив и подсетив се, оставио зле намишљаје своје, престао бити гробар присног и ближњег, но не само то, него шта више друга и брата свог по имену Твом, — онда, онда није и неби била то заслуга моја, него би то онда била велика милост Твоја, велики и вечни, милостиви и дуготрпеливи Боже мој! Јер би дао и подарио последоватељу и слуги Твом, да искреном и непритворном вером у Тебе потврђеном и показаном, по могућности, а заповеди Твојој, у добрим делима („истинѣ ко глаголю“), — посеје и залије семе, из кога би уз Твоју помоћ, макар и двоструки плод уродио....

Ко је тај од имена хришћанског, који не помишља на данашњи велики дан наш на онај безброј жртава чловѣка — врага, које су у часовима својих неописаних мука изгледали на вишу помоћ? на оне умом велике људе старога света, који, гледајући понор страсти и порока људских, подизаху очи своје горе, и очекиваху бесвесно помоћи од вишег суштаства неког? Једном речи, ко не помишља данас на минуле векове, и у вековима тима на безброј милијона душа, што чаме у незнању и тами? И кад помишља, а помишљати мора, да л' му излази пред очи сва чудноватост, сва знаменитост, у последицама неизмерност данашњег догађаја — Бог, па распет, Бог па у гробу! И зашто се то зби? За то, да се испуни оно, што је првим људима по изгнању из раја речено и обећано; оно, што у низу векова божји пророци предвавестише; оно, што и сам распети и у гроб положени Господ рече и ученицима својим обећа толико и толико пута. И то речено и проречено и обећано испуни се ево у данашњем догађају, и ако не последњем, већ предпоследњем; и све се то

испуњени после обилне, нечувене у старом свету науке, науке и заповеди нове, дане нама преко апостола и ученика својих, којима рече, да љубе друг друга, и не само то, него и непријатеље своје да љубе, јер су браћа, јер су синови оца небесног, и ако све то, и све остало, чему их је учио, чине и чинили буду, познаће се, да су Његови ученици.

И кад то знамо ми, па за часак помислимо, гледајући у гроб тај, да се он неће више отворити, и да ће онда на празно бити то нечувено учење, и да ће место љубави друга другу и опет бити човек човеку враг, да ће се не љубити, већ таманити непријатељ, да ће људи не браћа, већ љути душмани бити један другом, — није ли гроза над грозама, која би, ма и при часовитој помисли снашла и обузела душу нашу?! Ал не може ни наићи помисао та, јер знамо пре гроба за чуда, речи, дела и пророштва Сина човечјег, знамо, шта рече о храму јерусалимском, шта ли говораше Пилату..... Ми смо у тузи ради спомена на тај страшни дан, и то само до свачућа трећег дана. Но да л' престаде ипак та туга? Да л' заиета освану тај дан? И ако, да л' онако, како очекиваху многи? Да л' сви пођоше за том заиста божаственом науком, науком не земље, већ науком неба? Не пођоше; има их још милијонима, који чаме у тами и незнању. Но ми о тима не можемо ни говорити; ми говоримо о нама, о хришћанима; и кад говоримо о њима, питати морамо уједно, да л' ми пођосмо за науком том? Да л' одговарамо имену и називу том? И, што значи једно исто, да л' испуњавамо оно мало захтева и заповеди Господњих? Да ли ја смем одговорити на питање то, и ако, да ли смем изустити страшну истину, ако кажем оно, што сви, и ако их је можда мало, искушени у патњама живота сваковрсним, знају већ? А зашто да не смем изустити, ако је то истина, што ју у устима носим? Та зар није истина онај, о коме данас говоримо? И зар није Бог истина? Изустићемо и рећи ћемо истину, а та је — да нисмо остали хришћани, јер не одговарамо имену и називу том, не испуњавамо захтеве и заповеди Господње, — но, ипак све емо ми то, т. ј. хришћани емо, али е поља, повашњени гробови, унутри пак, срце наше празно је, пусто је! Где је љубав према ближњем нашем? Та ми подкопавамо, морално убијамо један другог! Да ли радимо све оно, по чему би се ученици Христови

назвати могли? Не; на против, ми радимо оно, од чега нас је Он одвраћао! И ми се називамо хришћани! Чудно ли и грешно ли варамо и себе, и савест нашу, и Бога свога, кога распеће и смрт ради нас данас у тузи спомињемо!...

Одите сви обременени, и ја ћу вас упокојити, вели и довикује Господ; одите дакле измучени људском гордости, страсти, гњевом! Не бојте се, будите верни Господу своме, слушајте речи и заповести Његове, будите као и Он дуготрпеливи, победићете, ваша је слава на концу: све, што се противи Њему, прелазно је!

Онај, за кога Име издисаше славни мученици на огњу, у води, међу зверовима, извржени неизреченим мукама, Онај, у кога Име кржаве ратове водише, Онај, чије се Име сваког минута на зло употребљава, и које и добри и зли у помоћ зову, — Онај и Тај дуготрпеливи примиће обременене и напаћене у наручја Своја; Тај неће дати, да зло победи, а добро пропадне, Тај исти, о коме велики ум франачке земље, посветив сав свој живот, да Господа нашег прикаже нама, његовим последоватељима, као човека, грешна и обична, о коме тај антихрист, ма да се дивним именом хришћанина дичи, вели ово и овако: „ма какве неочекиване појаве будућност у крилу свом тајила, Исуса никад нико превазићи неће; његово страдање гануће најбоља срца; сви векови изрећи ће гласно, да се међу синовима човечанским никада није родио већи од Исуса“, а то ништа друго не значи у језику богобојазљивих и поштених хришћана, већ да је тај Исус прави и истинити Богочовек, како се назива сâм, и како га назваше писци Његова сванђеља.

Буди нам у помоћи Ти, кога су синови цркве Твоје онако велелепно, баш надахнути Духом Твојим, у стихирама данашњег дана опевали, ал не све испевали.....

Буди нам у помоћи, Ти Спаситељу света, коме истинито и искрено вероваху милијони, који су болном душом, а вером у Тебе, легли у гроб, чекајући славно Твоје друго пришаствије; Ти, кога су милијони погрдили, и опет и они легли у гроб, без вере у Тебе, правога по науци, делима и чудима, Бога; Ти, у кога милијони и данас искрено верују, а пате се, и трпе људска злоковарства; Ти, који тако трпиш, дуго трпиш, ма да опет милијони данас живих, а међу њима и назови-хришћана, не верују у Те, и Име Твоје злоупотребљавају.

Буди нам у помоћи Ти, да искрено Теби одани верни синови заједничког Оца Твог и нашег, останемо на стази досадањој у тврдој вери на Тебе, истинитог Бога, и правог и јединог Спаситеља и избавитеља нашег; помози нам, да на тој трновитој, уској стази истрајемо, да не по-срнемо; да останемо и пребудемо у љубави према нашим ближњима, према Твом образу и подобију, да нас до краја не скрха и не уништи злоба и пакост тог образа и подобија Твог; помози нам у том подвигу, а опрости њима у том грешном послу њиховом....

Помози, опрости; то је молитва наша на данашњи дан, на дан, кад Те положише у гроб, из кога мислише неверници, да не ћеш устати, а вероваше Твоји последоватељи, да је то гроб само тридневан, и да из њега долази васкрсење Твоје, догађај и знак нашег васкрсења из гроба незнања, греха и порока; и тако се збило, јер си као Бог искупио реч Своју, а тиме искупио и нас од клетве закона и греха пра старог....

Није дело Твоје још довршено, велики, праведни и милостиви Боже наш; застало је, не врше га позвани, који Име Твоје носе. Није ни неродица, ни невоља телесног живота толико, није ништа томе подобног, што делу томе на пут стаје; покварени дух, ум и срце човека пречи, да се воља Твоја овде врши.

И онај међу зверовима, и онај над бездном морском, а куд-и-камо више онај у чељустима сатанских људи, **человџка** — врага, а у окриљу вере у Тебе, који живот дајеш, све то подноси, све му то олако бива, јер га нада на будућу награду храбри; часове дакле страшне у животу сноси; а у животу без тога не да му, да се погорди, ни да се поништи; он је свакоме све; и тако радећи човек испуњава Твоју свету, бо-

жаствену вољу, крчи и уравњава пут добром, поштенем саживоту људском; код таког се не одомаћује оно, што се само у аду налази.

И кад је то тако, — јер да је тако, рекоше и проповедаше од дана, кад Те у гроб положише, сви исповедници и проповедници божаствене науке Твоје, у дугом току и низу од деветнаест векова, — онда опрости Исусе Христе, Господе наш, што данас пустисмо ове речи, непотпуне и незнатне, не да величају и преузносе Тебе и догађај данашњи живота и рада Твога међу људима и за људе, јер не претичемо златоустим и великим исповедницима Твојим у данашња времена; чинимо ми то осим већ напред реченога и утехе своје ради, да у борби живота ојачамо, и окрепимо душу своју у вери на Те, и у добрим делима према ближњима својима.

Опрости и помози, и дај, да нас мимоиђе ова часовита жалост над Гробом Твојим, да дочекамо, да прославимо Твоје васкрсење, а наше спасење, и не само то, већ и наше васкрсење још овде на земљи из руку безбожника, ма да веле, да у Тебе верују, и именом се Твојим криво куну; зликоваца, ма да мисле, да добро чине; хришћана и служитеља Твојих, ма да делима својим погрђују те свете називе, којима се недостојно краше; молимо Те, допусти, да дочекамо оно ускршње слово угодника Твог, Јована Златоустог; дозволи, Боже велики и силни, да те умолимо, да смрћу Својом, и после три дана васкрсењем Твојим, будеш нам путеводитељ кроз гудуре и теснаце тешког живота са исквареним духом људским; а особитом те молитвом молимо: свима и свакоме, добрима и злима, вернима и невернима, онима нехотичне, и овима хотимичне грехе и прегрешења, једним словом њима свима — прости **вса васкрсенїемъ!**

Димоник.

БЕСЕДА † ПРЕОСВЕЋЕНОГ НИКАНОРА, АРХИЕПИСКОПА ХЕРСОНСКОГ И ОДЕСКОГ.

У недељу православија о поштовању св. иконâ.

(Свршетак.)

ако указом 726. г. Лав Исавранин заповеди, да се уклоне иконе из олтара и да се метну у предњи део храма, на такову висину, да се нису

могле целивати; а за две године доцније нареди, да се сасвим уклоне иконе из храма и јавних места. Народ се побуни, отпочеше нереди, борба се поче ширити из Царева-града на све стране у држави.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

Истинита ревност за поштовање икона има-
ђаше своје мученике и исповеднике. При
наследнику Лава — Константину Компро-
ниму састаде се у Константинопољу лажни
сабор, који не беше сазван од патријараха
Рима, Антиохије и Александрије, због чега
се и сматра као незаконити, по незаконито-
сти свога сазвања и састава. Силом уредбе
лажног сабора и налогом иконоборца Кон-
стантина Компронима о уништењу икона,
свештени ликови ишчезоше на зидовима
храмова, под слојем креча, а место тога
зидови се покриваху сликама из природе,
представљајући разне пределе. Заједно са
уништењем свештених ликова у храмовима,
као и свуда, празнише се иночке обитељи,
њихова се имања одузимаху, манастирска се
здања обраћаху у заједничке скупове и
т. д.; забрањивало се носити монашко одело,
у манастирима шта више уништавала се
библиотека. Поред тога иконоборци потсти-
цаху светску науку и светску, шта више
безбожничку вештину и, не допуштајући
икона, дизали су храмове и дворе, укра-
шене живописом светског садржаја. Веш-
тина у хришћанско-византијском царству
управо враћала се к незнабожачким преда-
њима тако званој античкој епоси. А из свега
овога јасно се видети може, да је иконо-
борство било тесно скопчано са уништењем
свега строја православне цркве. Тако беше
у древној епоси иконоборства; то се исто
може видети и у будућој или пак предви-
дети у предидућој епоси опћега иконобор-
ства, у епоси устанка против св. икона
многих из савременог нам друштва. У тој
древној епоси положен је крај безбоштву
иконаборства VII. васељ. Никејским сабо-
ром, који је одбацио неблагочастива пра-
вила иконоборског сабора, и обновио је у
IX. веку поштовање св. икона. Празник
православија у првој недељи великог поста
држи се од овога времена као спомен по-
беде над иконоборским безбоштвом.

Из овога се види, да је древна хришћ.
црква не само употребљавала св. иконе,
него их је и поштовала од првих векова
Хришћанства, а исто питање о непошто-
вању св. икона никад није пре ни поникло
до појаве безбожних иконобораца, до VIII.
века. Да је црква не само употребљавала,

него и поштовала св. иконе, то је јасно
отуда већ, што их је она имала, како све-
тињу у самим древним својим храмовима,
као што беху први храмови Хришћана у
катакомбама, и одаваху им те исте знаке
поштовања, о којима сведочи VII. васељ.
сабор, као што су знаци: правити крени
знамен пред св. иконама, клањати им се,
целивати их, кадити их тамјаном, палити
свеће и т. д. Да су крсно знамење веру-
јући полагали на себе у храмовима при
богослужењу од првога века по предању
апостолском, о томе сведочи св. Василије Ве-
лики, као и сав ред отаца и учитеља цр-
квених, који се родише у III., а живише
у IV. као и V. веку, као што беху Кирил
Јерусалимски, Јован Златоуст, блажени Ав-
густин и др. А полагање на себе крснога
знака при улазу у храм, при богослужењу
односило се к свој светињи храма и бого-
служењу, а природно и к свештеним лико-
вима у храму. Да су се верни Хришћани
клањали пред светињом св. места, као што
је крст или гроб Господњи, пред светињом
храмова, као што је изображење крста и
јеванђеља, као и осталим свештеним лико-
вима, то дакле не може подлећи сумњи.
Клањање пред Богом и светињом освећено
је примерима Аврама, Мојсија, самога Го-
спода Исуса Христа, св. ап. Јована, као и
свију светих. На забату при улазу у св.
Софију изображен беше цар Јустинијан,
како припада ка Христу, који седи на пре-
столу. Не може постојати сумња о древном
поштовању хришћ. светиња, као што је
крст и гроб Христов, њихова изображења,
као и разне друге светиње, као гробови и
мошти св. апостола и мученика, као разни
свештени остатци на пр. кости и крв св.
мученика, нерукотворни образ Спасов, без
сумње који је постојао од првих векова и
т. д. О кађењу тамјаном, пађењу свећа у
хришћ. храмовима пред хришћ. светињама
говоре већ апостолска правила, спомиње
шта више књига дела апостолских. Па ко и
може посумњати у најпотпунију историјску
доставерност таквог доказа, као што је дог-
матско опредељење седмог васељ. сабора,
које је изречено гласно, пред целим тадаш-
њим светом, које је посведочено и потврђено
живим предањем свију тадашњих цркава.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Ми чувамо сва црквена предања“. — гласи догмат 376 св. отаца седмог васељ. сабора Никејскога, о поштовању икона, — „ми чувамо сва црквена предања, која су се, било кроз писмо, било без писма, утврдила; а једно између таквих је живонисно цртање икона, које је сугласно са историјом јеванђелске проповеди, и служи потврдом, да је Бог слово истинито, а не само привидно постао човеком, а нама је то на корист. Јер оне ствари, које једна на другу показују, очито је, да се међусобно једна са другом и доказују. Пошто је то тако, ступајући по царском путу, и следећи богоречивом учењу св. отаца наших и предању посвудне цркве (а знамо, да у њој Дух св. станује), са пуним поуздањем и марљивошћу установљујемо: на онај начин, као слика часног и животворног крста, исто тако имају се стављати у св. божјим црквама на свештеним сасудима и одежама, на зидовима и даскама, по кућама и на путевима часне и св. иконе, биле оне изведене у бојама, или мозаички, или из друге какве прикладне материје, и то иконе колико Господа и Бога и Спаса нашега Исуса Христа, толико и непорочне Владичице наше св. Богородице, часних анђела и свију светих и блажених људи; јер чим се чешће они на иконама насликани виде, тим ће се живље код дотичних, који на њих гледају, узбудити успомена и тежња к њиховом прототипу, целиваће их и одаваће им разборито поштовање, — али не оно пуно поклоњење, које по вери нашој припада једино божанственој природи, него ће им се одавати част на онај начин, као што се одаје слици часног крста, св. јеванђељима и осталим свештеним предметима, приносећи им наиме тамјан и свеће, као што је то у древних побожни обичај био. При чему част, која се одаје икони, прелази на прототип њезин; и којиштује икону,штује лице, које је на њој нацртано. Таким ће се начином утврдити учење св. отаца наших, то јест, предање посвудне цркве, која је од једног до другог краја света примила јеванђеље.“

Из овога се може видети, да оци VII. васељенског сабора нису из нова увели поштовање икона, него су утврдили као

догмат оно што је већ било у цркви, устављено црквено предање о сликању икона, следећи богоречивом учењу св. отаца и предању посвудне цркве, са пуним поуздањем и марљивошћу, да их гледимо; јасно је, да су се иконе мећале у св. божјим храмовима, као што се и до сада у православној цркви међу, на онај начин, као што је слика часног и животворног крста, часне и св. иконе, изведене бојама или из друге какве материје (мозаички, извезене и т. д.), као у храмовима на свештеним сасудима и одежама, на зидовима и даскама, тако и по домовима и по путевима (улицама, раскршћима, трговима), наиме иконе Господа Бога и Спаса нашега Исуса Христа и св. Богородице, а тако часних анђела и свију светих; јасно је, да је код древних побожни обичај био, који се сачувао у православној цркви и до сада, поштовати св. иконе целивањем и смиреним поклоном, не пуним поклоњењем, које припада јединој божанственој природи, него поштовањем на онај начин, као што се одаје слици часног и животворног крста и св. јеванђељу и осталим свештеним предметима, приносећи им тамјан и свеће. Догмат VII. васељ. сабора учи нас, да част, која се одаје икони, прелази на прототип њезин, и којиштује икону,штује лице, које је на њој нацртано; што се у онима, који на икону гледе, буди успомена и тежња к њиховом прототипу; што живописно цртање икона и проповедања јеванђелска, једно на друго показују и међусобно се једно с другим доказују; и што су својим опредељењем вере оци VII. васељ. сабора само утврдили учење св. отаца наших т. ј. предање посвудне цркве, која је од једног до другог краја света примила јеванђеље.

Држите ли сами сад, да у догмату VII. васељ. сабора, тачно сачуваном и, на дан православија, сјајно спомињаном у православној цркви, — да има у њему новог и идолопоклоничкога? Напротив, древно византијско иконоборство зар није било као бесилни покушај, да разруши цео строј православне хришћ. цркве?

Придијте же, вѣрніи, вси припадѣиѣи благочестивомъ древоу, са чистим мислима и осећајима, покланяющеся честнымъ иконамъ

WWW.UNILIB.BG
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Христа Спаситеља нашега и светих његових, да се поклањамо с побожним осећајем увек, а сада на дан празника православија особито. Нынѣ во благочестіа свѣтлость рас-

простресѧ, разгонѧющи лествѣ нечестіа, яко облакѣ, просвѣщающи же сердца благочестивыхъ Аминь.

С руског превео Григорије А. Николић.

САМОУБИСТВО СА РЕЛИГИОЗНО-МОРАЛНОГ ГЛЕДИШТА.

(ПО РУСКОМ.)

Од Саве Теодоровића, професора и катихете у кр. вел. реалци у Земуну.

(Наставак)

Да би боље разјаснили тај неприродни поступак, који се на жалост појављује и данас у људском животу, — посматрамо узроке и најобичније побуде к истом. Историја и искуство показују нам следеће побуде:

1.) Самоубиство је било у незнабожачких народа врло чест и обичан појав. Тако у време Александра великог, у Индијанаца је био закон, да жене по смрти својих мужева одаберу или опште презрено стање удовства, или да се даду спалити на гломачи својих мужева. (Diod. sic. XIX. 33.). У северо-американских црнаца престарели људи или жене усмрћују себе већ с тога, да не буду на терет својој деци.

2.) Неки међу старим и новим философима налазе у самоубиству неко преимућство, које су приписивали човеку као већи степен пројства његове слободе. Они држе, да од човекове воље зависи, да свој живот сâм прекине, јер по њима, човек може радити све, што му је драго. Антонин V. вели: „Је ли ти живот тежак, благодари Богу, што те у такову животу ништа задржати не може.“ (Senec. de providentia c. 9, epist. 12.)

3.) Још дрскије су гледали на самоубиство, када су му узроке тражили у моралним побудама. Тако, често истичу као повод самоубиству љубав к части. Веле, да човек, лишавајући себе живота, умире као јунак онда, када је осрамоћен, или када га околности приморавају да понизи своје морално достојанство ма каквим срамним делом. Тако се је Лукреција убила због нанесеног јој обешчашћења. (Liv. III, 58.) Тако се убио млађи Катон у Утици, да не би дошао у руке Цезару. (Плут. у

жив. Кат. гл. 69.) Но тај назор је оправдан само по спољашности.

Никога не можемо присилити на печално и срамно дело. Свака незаслужена увреда више је постидна за виновника, него за увређенога, јер човека не срамоти казна, него сами преступ. Кад би у ствари било оправдано себе лишавати живота, у исто време, када нас други киње или муче, тада би и апостоли и мученици требали да су се усмртили, пошто су их мучитељи понизили и оскврнили им морално њихово достојанство. Међу тим, ако узмемо да је умесно, да увреду части скидамо властитом смрћу, тада би морали то начело дозволити и деци и преступницима, јер би и они, будући кажњени ради свог поправљања, могли сматрати за дужност, да прекрате себи живот, нарочито с тога, да неби трпели — по њихову мишљењу — ничега неправеднога и противнога њиховој части. По томе је самоубиство из стида дело неморално по себи, с тога, што показује, да човек хоће да буде частан спољашње, по слабости; — одакле се види, да је врлина за таква човека угађање самоме себи, жртва моралнога самољубља. Тако је и самоубиство ради целомудрености морално неразумно, јер показује у човеку спољашњи поглед на целомудреност. Свака врлина као и целомудреност састоји се у развиту њенога унутарњег карактера, не гледајући на спољашњост. По томе ко се лишава живота ради целомудрености, тај својим поступком доказује, да не појми хришћанских начела.

4.) Врло често страх од ма какве велике несреће и страдања бива поводом самоубиства. Тако се је услед тога убила Те-

оксена заједно са својом децом, да не би пала у руке Филипу. (Liv. XL, 4.) Тако је Пантса хтела умрети на лешини свога мужа, који је у боју погинуо, немогући преболети смрти му. (Ксеноф. Сугораед. I. VII. с. 3.) Тако су многи од римских царева, желећи умрети славном смрћу, прекраћивали себи живот у тамници. (Тацит.) Тако се је и Роланд заклао ножем, када га је казна честите му супруге и властита опасност испунила страхом и жалошћу. (Живот великих људи, Париз.) Одатле видимо, да такви узроци самоубиства делују на људе слабога духа и на преступнике. Такођер се дешава, да неки страдалник гледи да прекине себи живот убиством. Па ако га и не можемо безусловно осудити, можемо рећи, да је много моралнији и узвишенији онај, који до краја издржи борбу са телесним мукама. Ми н. пр. не можемо строго осудити војника, који би молио, да га лише живота услед тешке ране или болести. Но он би показао веће присуство духа, кад би до краја издржао муке. Уз то ваља знати и то, да и највеће страдање може бити за морал корисно. То је топлота око подне, када најбоље сазрева небесни плод бесмртности.

5.) Неки су се опет решавали на самоубиство услед душевнога растројства, — услед хипохондрије и меланхолије, претпостављајући, да се од те невоље не може друкчије ослободити, до ли својевољном смрћу. Тако се усмртио Робек, који се обратио у хришћанство, па се опет за тим повратио незнабоштву и постао браниоцем самоубиства. Особито често се убијају млади људи, када им н. пр. лежи на души нека тајна жалост или терет; или када им се срећно не остваре њихови честољубиви планови; или када се не надају, да ће имати довољно снаге, да изврше своја одважна и смела предузећа. (Георг, „Vorbereitung zum freiwilligen Tode.“ Königsberg.) Сви ови несрећни људи достојни су сажаљења. Но правило душевно-болнога или раздражена човека, не може се узети као правило, по коме се морају сви равнати.

6.) По некад бива узроком самоубиства необична и сувишна осетљивост и фанатизам. Једном су у Милету наумиле неко-

лике заљубљене девојке да се обесе, за то, што им је љубав била без надежде. (Гелија Net. XV. 10.) Индијски философ Калан наредио је, да му се направи гломача и дао се спалити, да би постао учесником у блаженству богова. (Diod. sic. XIX. 107.) Зенон, основатељ стојичке школе, обесио се, што је, павши једном, угануо и искренуо палац, те то протумачио као глас земље, која га призива у своја недра. (Диог. Лаерт. стр. 695.) На таква самоубиства решавали су се и руски фанатици расколници, као што сведочи руска историја. Код таква погледа на живот није се чудити, што је сваки тада држао, да је у праву, да остави овај живот, који је, као што вели Цицерон, театрално попрште; а није се чудити ни томе, што људи нису решавали питања о законитости и грешности самоубиства, него се забављали тиме, која је смрт згоднија и боља? Но са хришћанскога гледишта не можемо оправдати човека, коме је живот постао досадним. По хришћанском учењу такав поступак противи се и здравоме разуму и слову божјем; јер они обвезују хришћанина да чува тело као саставни део свога бића.

7.) Многи су себи задавали смрт, да би показали своје јунаштво и тиме довели друге дотле, да се њихову пројекту диве. Ко н. пр. не уважава храброга Муџија, који је, спаливши своју десницу, показао више одважности него сваки самоубица. Но тако јунаштво не дозвољава се у хришћанству. Хришћанско учење храбрило је своје мученике да претрпе мученичку смрт за истину, не усађујући у њих неоправданог јунаштва, да себе лишавају живота. Сви побројани узроци самоубиства могу нас само припремити за моралну оцену таква поступка. (Види Bildersaal „Seltener Selbstmörder.“ Berlin; Осидандер „Über den Selbstmord, seine Ursachen, Arten, Untersuchung“ etc. Hannover.)

Ми смо споменули, да је у староме веку страст к самоубиству захватила тако широке димензије, да је Тарквиније горди био принуђен издати закон, по коме онај, који би себе усмртио, лишавао се права, да чини завештаје. Па не само то; тело самоубице распињало се као тело

преступника. У древности неки од незнабожаца били су сами преставници својих теорија и својим примером побуђивали ревност к томе поступку у других. А тај стари назор о самоубиству поновио се у хришћанској ери особито у XVIII. веку у новој снази. Неки Роберт скупио је сва стара сведочанства о самоубиству и издао их у засебној књизи. Тако исто су се бавили марљиво питањем о самоубиству и Русо и енциклопедисте и многи су почели да га на ново у живот уводе. Па на жалост и сада се понавља то питање по разним новинама и романима, који говоре о гнусним догађајима самоубиства, особито међу младежи. Пажљиво испитивање узрока самоубиства показује нам два разреда самоубица: у првом су самоубице из тако зване цивилизоване класе, а у другом простији људи. У првом разреду догађају се самоубиства услед растројства и губитка умних и моралних сила, што се манифестује безбожијем, неверијем, незадовољством са постојећим друштвеним поретком, пустим уображењем и досадношћу живота; а у другом понајвише и обично услед пијанства и развратна живота.

О двобоју.

У данашњем добу посред хришћанскога света у образованом друштву не ретко се сусрећемо са још једном врстом самоубиства, познатом под именом двобоја, као средства, које по модерним појмовима повраћа и пере уврећену част. Међу тим, кад се запитамо, шта је двобој у строгом

смислу, добићемо ову дефиницију: двобој је неупутно и законопреступно дело, којим човек у намери да другога живота лиши, уједно и свој живот смрти излаже. По томе је двобој двоструки грех, јер садржи у себи убиство и самоубиство.

Читајући историју европских држава, налазимо у њој разне прописе и наредбе, којима су европске државне власти осуђивале и осуђују у двобоју не само сједињење двају престапа, него и виши степен нарушавања општега поретка.

У старија времена двобој се у Францеској сматрао као посебна врста престапа, *delictum sui generis*, како га крсте латински правници. Двобој су сматрали не само као јавни израз неповерења према судовима, него и као политички преступ, као присвајање једнога великога краљевскога права, — права војне, пошто се двобој узимао као војна појединих лица на државном земљишту, које је подвласно једино краљу. Цватућа епоха двобоја беше XV. и XVI. век, особито у Францеској, и зна се, да је тамо једном у току 19 година било издано 7000 краљевских опроста за двобоје, у којима је у поменутом року погинуло до 8000 бесних и завидљивих дворјана.

Што се тиче питања о постанку двобоја, многи историци доводе му почетак од судских двобоја, који су се употребљавали не само у германских народа, него и у Словена, н. пр. у Руса до XVI. века, где су се називали и „пољем.“

(Наставиће се.)

БЕЛЕШКЕ.

— (Извештај о мартовским седницама епархијске управе темишварске.) I. Седница епарх. консисторије темишварске одржана је под председништвом Његовог Високопреосвештенства г. Никанора Поповића. Од важнијих предмета, решени су ови: У смислу наредбе министра богочасти и јавне наставе упућено је подручно свештенство путем надлежних протопресвитера,

да раденицима у време недељног одмора религиозно-моралне поуке даје. — Од министарства просвете на мњење достављене молбенице неких свештеника и свешт. удовица, ради получења државне припомоћи, враћени су истом министарству с препоруком. — Позвано је подручно свештенство и цркв. општине, да се на званичан орган срп. прав. митрополије карловачке „Српски Сион“ претплате. — Позвано је подручно

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

свештенство и цркв. општине, да себи набаве дело јереја Василија Николајевића, пароха пришког, под насловом „Велики Тишик“. — Репродуцирана је молба Саве Поповића, свршеног богослова из Шида, који је у прошлој седници за администратора станчевачке парохије постављен, те је исти на извештај Ђорђа Влаховића, окр. проте в. кикиндског, да је јер. Михајил Милетић, парох срп.-падејски умрло, за администратора срп. падејске парохије именован. — Потврђен је избор јереја Александра Грујића за сист. парох. помоћника у Варјашу. — Пошто је парохија рудњанска, избором досадањег тамош. администратора, јереја Александра Грујића за сист. парох. помоћника у Варјашу, упражњена остала, то је Теодор Јозанов, свршени богослов из Суботице, по молби својој, за администратора исте парохије именован. — Потврђен је избор Миливоја Радовића, ђакона в. кикиндског, за сист. парох. помоћника у Вел. Кикинди. — Извештај протојереја Павла Јовановића, адм. прот. арадског, о порезном дугу на половину прот. капеланске сесије у В. Ст. Миклушу, издат је конс. фишкалу на мњење и предлог. — На молбу прав. цркв. општине сараволске и на извештај протојереја Павла Јовановића, адм. прот. арадског, да су оба сараволска пароха: Теодор Жупански и Симеон Андроњ остарели и у тој мери оболели, да нису у стању парох. дужности вршити, — постављен је јереј Владислав Веселиновић, садањи администратор мехалске парохије, за администратора обеју парохија с тим, да има половину парох. прихода од сваке парохије уживати, а подједним је умољен високосл. саб. одбор, да оба горе именована пароха умирови и годишњу им мировину дозначи. — У ствари потраживања јереја Димитрија Ђирића, пароха неметског, да му Сима Мучалов, тамош. велепоседник, бир плаћа као и остали његови парохијани, извештен је именовани јереј, да је посед Симе Мучаловог куријално добро, те по томе није дужан плаћати бир по величини свога поседа, него само онолико, колико највећи тамош. поседник урбанијалне земље у име бира плаћа. — С препоруком су спроведене молбенице неколико свештеника и свешт. удовица министарству просвете ради подарења државне припомоћи. — Осим других решења у бракоразводним парницама, донесена је и једна пресуда, којом је брак разведен.

II. Седница епарх. адм. одбора држана је 18. марта о. г. под председништвом ви-

сокопреосвештеног г. Никанора Поповића. Од расправљаних предмета важнији су ови: Упућена је цркв. општина срп. елемирска, да прорачун сврху оправке тороња на св. цркви својој управи овој поднесе заједно са извештајем, из којих прихода мисли тај трошак подмити; а обвезнице наводно пропалих дужника издате су протојереју Милошу Јанковићу, пароху ново-бечејском, да извиди, да ли су дужници заиста осиромашили и зашто тај дуг — пошто се из давнашњег времена датира — до сад инкасован није. — На тужбу многобројних становника општине станчевачке, да је председник тамош. цркв. општине 230 фор. проневерио и да у опште са црквено-општинским имањем несавесно рукује, — изаслат је прота Кузман Станић, да на лицу места стање ствари извиди и да према резултату извиђења истрагу против председника именоване цркв. општине спроведе. — Одобрен је купо-продајни уговор цркв. општине меленачке, по коме је цркв. општинску земљу, коју је пре неколико година од Симе и Бранка Исаковог, дужника цркв. општине, ради намерења дуга купила. — Одобрен је купо-продајни уговор цркв. општине кнешке, по коме је кућу са двориштем у корист цркв. општине купила, те је на истом дворишту цркву сазидала. — Пожурен је Коста Стефановић, члан ове управе, да организацију цркв. општине кетфељске што пре обави. — Одобрен је уговор, по коме је цркв. општина неметска купила једну кућу по цену од 700 фор. за парох. дом. — Одобрено је решење цркв. општине јосиновачке, да се ради подмирења школс. потреба место 5% пореже 10%. — Молба цркв. општине кетфељске, да јој се уступи залишна парох. сесија, која јерарх. фонду припада, да би од прихода исте још једну школу отворити и издржавати могла — поднесена је саб. одбору на надлежно решење. — Одобрена је организација цркв. општине фењске. — Одобрен је уговор, по коме је цркв. општина куманска у корист своју купила три ланца земље за 616 фор. — Од неколико осиромашних цркв. општине поднесене молбе ради полечења државне припомоћи, с препоруком су спроведене министарству богочасти и јавне наставе. —

— (Избор окружног проте горњо-будачког у Војнићу.) У Војнићу извршен је 19. (31.) марта о. г. избор окружног проте горњо-будачког, у горњо-карловачкој епархији, на место пок. проте Марка Опачића, који је пре годину

дана преминуо. Повереник консисторијални при избору протином био је Петар Грба, парох слушнички. Било је свега два кандидата за избор, и то: Игњат Малобабић, парох у Коларићу, и Јов. Шена, парох у Перни. По предлогу Радивоја Живковића, пароха утињског, изабран је за окружног проту горњо-будачког једногласно Игњат Малобабић.

— (Св. Сава благосиља Српцад.) Под овим именом позната слика Ђ. Крстића, коју је пре годину дана израдио за српско краљевско министарство просвете и црквених послова, од неколико је недеља у Бечу, да се сними и штампа у бојама, како би могла постати одличан украс за српски храм, школу и дом, где се свуда Св. Сава слави и поштује као просветитељ и учитељ. Умножавање овог Крстићевог, у свему уметничког рада, предузео је познати и признати издавалац словенских и српских уметничких сликарских радова, г. Петар Николић у Загребу. Његови до сада сјајни успеси у томе, — спомињемо само умножавање слика Чермакових и Предићеву — јемче нам, да ће и снимак Крстићевог рада бити савесно изведен свим данас могућим техничким средствима за штампарско умножавање у бојама.

— (О књизи „Велики Типик“) добили смо ову објаву: „П. н. г. г. претплатницима на књигу моју „Велики Типик“ дајем овим на знање, да сам књигу дао у штампу и да до сад непријављенима продужујем рок претплате до Ђурђева дне.

У Пригу, на Благовести, 1892.

Василије Николајевић, парох.“

ЧИТУЉА.

— († Михаило Милетић) парох у Срп. Падеју, преминуо је напрасно кашљом ударен 6. (18.) марта о. г. у 53-ој години живота свога. Покојник био је савестан и ревностан свештеник, који је 25 година послужио св. цркви. Са своје добротe и честитости био је опште поштован и љубљен. Свештеници из оближње Аде: Јосиф Поповић и Лазар Шивић приредили су му свечан погреб. Оставио је за собом удовицу са шесторо незбринуте деце. Нека му је вечна успомена!

Данашњем броју приложен је додатак, у коме је штампан „Нацрт правила за удружење свештенства у Митрополији Карловачкој“, на који обраћамо пажњу наших поштованих читалаца.

Уредништво.

Наше пошт. претплатнике опомињемо и умољавамо, да нам новац што скорије пошаљу — да не би принуђени били обустављати им лист.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СРПСКОГ СИОНА“.

О Г Л А С И.

Бр. 72.

КОНКУРС.

33, 1—3

Ради попуњења од дужег времена већ упражњене парохије Печварско-рац-мечанске са платом VI. класе, отвара се овим по новој конкурсу.

Проситељи имају своје инштруиране са штемплом од 50 новч. снабђевене молбенице за четири недеље дана од првога уврштења овога конкурса у новинама „Српски Сион“ конисторијуму овом поднети.

Из седнице конисторијума епархије будимске у Сентандреји, 12. марта 1882. држане.

Бр. 65.

КОНКУРС.

35, 1—3

Ради попуњења парохије Литобско-Ланчушке са платом VI. класе, отвара се овим конкурсу.

Проситељи имају своје, као што треба инштруиране молбенице, снабђевене са штемплом од 50 новч., за четири недеље дана од првога уврштења овога конкурса у „Српски Сион“ конисторијуму овоме поднети.

Из седнице конисторијума епархије будимске у Сентандреји, 12. марта 1892. држане.

О Г Л А С.

36, 1—1

Српска православна цркв. школска општина старо-паланачка (епархија бачка, протопопијат новосадски) продаваће путем јавне дражбе 30. априла (12. маја) о. г. у 9 сати пре подне у писарници црквене општине старо-паланачке 216 јутара à 1600 \square ораће земље на три године под закуп. Услови се могу видети сваки дан од 10—12 сати пре и од 4—6 сати после подне у општинској писарници, као и на сам дан дражбе.

У Ст. Паланци, 29. марта (10. априла) 1892.

Константин Јанковић,
перовођа.

Лука Шијаков,
председник цркв. општине

WWW.UNILIBRS51.

КОНКУРС.

33, 1—3

Ради попуњења парохије Дуна-Сечујске са платом VI. класе отвара се овим конкурсом.

Проситељи имају своје, као што треба инштруиране молбенице, са штемплом од 50 новч. снабђевене, за месец дана од првог уврштења овога конкурса у новинама „Српски Сион“ конси­стор­ијуму ово­ме под­нети.

Из седнице кон­си­сто­ријума епархије будимске у Сентандреји, 12. марта 1892. држане.

Бр. 73.

КОНКУРС.

34, 1—3

Ради попуњења парохије Рац-Титошке са платом VI. класе отвара се овим конкурсом.

Проситељи имају своје, као што треба инштруиране молбенице, са штемплом од 50 новч. снабђевене, за четири недеље дана од првога уврштења овога конкурса у новинама „Српски Сион“ кон­си­сто­ријуму ово­ме под­нети.

Из седнице кон­си­сто­ријума епархије будимске у Сентандреји, 12. марта 1892. држане.

К. 125.
ex 1892.

СТЕЧАЈ.

20, 3—3

Расписује се стечај на упражњену парохију IV. разреда у Дероњи.

Компетенти имају своје биљеговане и добро устројене молбенице, путем својих претпостављених власти најдаље до 30. априла 1892. год. потписаној кон­си­сто­рији под­нети.

Из кон­си­сто­ријске седнице епархије бачке, држане у Новоме Саду, 25. фебруара 1892. г.

Кон­си­сто­рија Епархије Бачке.

Бр. 177.
конс.

СТЕЧАЈ.

29, 2—3

Овијем се исписује стечај на звање свештеника парохије вараждинско-канижке са платом и наградом све заједно на 1240 фор. уз дужност, да о властитом трошку иде у Канижу служити сваку другу литургију и обављати при­годне дужности свештеничке.

Молитељи имаду нужним свједоцбама пот­кри­је­пљене молбенице своје преко надлежне кон­си­сто­рије своје поднијети овамо најкасније до 10. (22.) маја о. г.

Из сједнице епархијске кон­си­сто­рије у Па­крацу 17. (29.) марта 1892.

Епарх. кон­си­сто­рија пакрачка.

Бр. 254. ex 1892.
Е. К. 77.

СТЕЧАЈ.

19, 3—3

Овијем се расписује стечај на парохију III. разреда, Четвртковац, петрињскога прото­пресвитерата.

Интеркалара нема.

Рок пријавама до конца априла о. г. по нов. календару.

Из сједнице епарх. кон­си­сто­рије држане у Плашком, 27. фебруара 1892.

Епарх. кон­си­сто­рија горњо-карловачка.

СТЕЧАЈ.

23, 3—3

На упражњено место пароха у Карловчићу са платом IV. разреда, овим се стечај отвара.

Који желе место то­мо­лу­чи­ти, имају своје ваљано устројене молбенице, ако су из стране епархије путем своје надлежне кон­си­сто­рије, иначе путем надлежног им протопресвитера до конца априла о. г. овамо поднети.

Из седнице кон­си­сто­ријалне у Карловци 10. (22.) марта 1892. држане.

Архи­ди­је­це­зал­на кон­си­сто­рија.

ОГЛАС ДРАЖБЕ.

30, 2—3

На основу скупштинског закључка срп. прав. цркв. општине у Новом Селу (Réva Ujfalu) а услед одобрења слав. епарх. управе у Вршцу, расписује се минуендо дражба на дан 26. априла (8. маја) 1892, у 2 сата по подне ради подизања иконостаса, владичанског и богородичног трона.

Процена за зидарску радњу	395 ф. 80 н.
за билдхауерску радњу	825 " — "
" браварску радњу	347 " 50 "
" позлату	494 " — "
" оквире на слике	303 " — "
" бојадисање готовог иконостаса	160 " — "
" оба трона	505 " — "

Свега 3030 ф. 30 н.

Сваки подузимач има по прорачуну при ли­ци­та­цији 10% пишманлука положити.

Општина задржава себи право, да не мора оном који је најјевтинији већ у којег буде више поверења имала, радњу поверити.

Ближа условља, као и свака појединост у прорачуну може се до дана дражбе код перовође ове цркв. општине сазнати.

Ново Село (Réva Ujfalu), 17. (29.) марта 1892.

Будимовић, с. р. Павел С. Јовановић, с. р.
перовођа. председник.

О Г Л А С.

31, 2—2

Рад оправке парохијалног дома у Батајници овим се расписује на мањак дражба, која ће се одржати 8. (20.) априла о. год. у 10 сати подне.

Прорачун је:

за зидарски посао	182 фор. 63 н.
" дунђерски "	70 " 98 "
" столарски "	231 " 65 "
" браварски "	110 " 20 "
" стакларски "	33 " 84 "
" бојадисарски "	90 " 30 "

Свега 719 фор. 60 н.

Сви који би желели предузети поменути посао, нек изволе у речено време на дражбу доћи.

У Батајници, 24. марта 1892.

Црквени одбор.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Бр. 433.
Е. К. ex 892.**СТЕЧАЈ.**

28, 2—3

На новоустројену парохију првога разреда у Врелу код Коренице расписује се овим стечај. Рок пријавама до 15. априла 1892. по ст. кал. У Плашком, 12. марта 1892.

Горње-карловачка дијецеза.

СТЕЧАЈ.

24, 3—3

На упражњено место пароха у Ердуту са платом VI разреда, овим се стечај отвара.

Који желе место то получити, имају своје ваљано устројене молбенице, ако су из стране епархије путем своје надлежне консисторије, иначе путем надлежног им протопресвитера до конца априла о. г. овамо поднети.

Из седнице консисторијалне у Карловци 10. (22.) марта 1892. држане.

Архијецезална консисторија.

Бр. К. 134.
ex 1892.**СТЕЧАЈ.**

21, 3—3

Расписује се стечај на упражњену парохију VI. разреда у Баји.

Компетенти имају своје биљежане и добро инстурисане молбенице, путем својих претпостављених власти најдаље до 30. априла 1892. год. потписаној консисторији поднети.

Из консисторијске седнице епархије бачке, држане у Новоме Саду, 25. фебруара 1892.

Консисторија Епархије Бачке.

Е. 288.
I. 80. ex 892.**ЕДИКТ.**

25, 2—3

Услед бракоразводне тужбе Илије Бабића, трговца у Фаркаждину, позива се овим његова венчана супруга Јулијана рођена Физешан из Уздина, пређе удова Петковић у Ботошу, која је супруга свог злобно оставила и у свет одтумарила, да се у року од шест месеци овом духовном суду пријави и место свог пребивања означи, јер ће се — у противном случају — и без ње у овој бракоразводној парници по пропису закона поступити.

Из седнице епарх. консисторије у Вршцу 24. фебруара (7. марта) 1892. држане.

Е. 157.
I. 54. ex 1892.**СТЕЧАЈ.**

22, 3—3

Ради понуђења упражњеног места парохијског у Денти, са платом шестог разреда.

Конкуренти имају своје ваљано инстурисане прозбе најдуже до 15. (27.) априла о. г. овој консисторији путем својих власти послати.

Из седнице епарх. консисторије у Вршцу, 24. фебруара (7. марта) 1892.

Консисторија епархије вршачке.

СРПСКА КЊИЖАРА И ШТАМПАРИЈА БРАЋЕ М. ПОПОВИЋА У НОВОМЕ САДУ код „светог Саве“.

Пречасном свештенству и славним српско-православним црквеним општинама препоручујемо нове **прквене тискарије** — које се само код нас добити могу, и које је сл. **консисторија Епархије Бачке** наредбом својом од 22. јануара 1892. бр. К. 74. ex 1892. прописала.

- 1.) Уручбени записник (Ексібит-протокол),
- 2.) Прорачун,
- 3.) Списак свештенства и
- 4.) Списак парохија.

Даље препоручујемо и све остале тискарије које на своме стоваришту имамо, као:

Протоколи крешчаемих, вѣнчаемих и умерших 20 таб. фор. 1.—
Изводи протокола крешчаемих, вѣнчаемих и умерших 20 „ „ —60
Домовни протокол 20 „ „ 1.—
Позивнице у скуштине и одборе 100 ком. фор. 1.—
Благајнички дневник (за турске) 20 таб. фор. —80

Протоколи тврдо увезани

крешчаемих, вѣнчаемих, умерших, домовни и уручбени записник:

50 табака фор. 3·50	50 табака фор. 4·50
75 „ „ 5.—	75 „ „ 5·50
100 „ „ 6·50	100 „ „ 7·50
150 „ „ 9.—	150 „ „ 10.—

Увез је са платвени леђи.

Увез је са кожни леђи.

Поруке обављамо брзо и тачно с платом у натов (Nachnahme).

Нови Сад, пред Ускрс 1892.

26, 2—

БРАЋА М. ПОПОВИЋИ.

„Српски Сион“

излази сваке недеље на великом табаку.

Цена му је: За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 4 фор., на по године 2 фор., а на четврт године 1 фор. За стране земље на годину 5 фор. Из Србије прима претплату књижара В. Валожита у Београду.

Поједини бројеви стају 10 новчића.

Претплата и огласи

шаљу се издавачкој српској књижари и штампарији **Браће М. Поповића** на главној пијаци, а рукописи уредништву „Срп. Сиона“ у Нови Сад. За огласе и објаве плаћа се по 6 новч. од једног реда ситних слова, а за жиг сваки пут по 30 новч.

Рукописи се не враћају.

НАЦРТ ПРАВИЛА

за удружење православног српског свештенства у Митрополији Карловачкој.

I.

Чл. 1. Православно српско свештенство, обојега реда, у Митрополији Карловачкој, удружује се, благословом и одобрењем светога Архиепископскога Синода у Карловцима, под именом: „Удружење православног српског свештенства у Митрополији Карловачкој“.

Чл. 2. Цел је удружењу:

а.) да се свештенство уједињеним силама, споразумним радом и међусобним потпомагањем усавршава у вршењу свога свештеничког задатка, и ствара сигурне услове и подесна средства за што успешнији рад у служби својој: свештенослужитељској, учитељској и пастирској;

б.) да шири и утврђује религијозно-вереку свест и хришћанску наравеност у народу; да потпомаже културно-просветни и материјални напредак народни, у колико то спада у задатак и позив свештенички.

Чл. 3. Према цели и задатак је удружењу:

а.) да негује и учвршћује у свештенству солидарност и личну узајмницу, јединство мисли и организацију рада;

б.) да изнаходи најсходније начине, прибира и употребљује најгоднија средства за успешан пастирски рад;

в.) да разрађује и унапређује црквено беседништво и да се стара за што успешније вршење проповедничке дужности;

г.) да се стара о усавршавању и успешном вршењу религијозне наставе у школама;

д.) да ради на постизавању једноличности у вршењу црквених обреда, по правилима и прописима св. православне цркве;

е.) да негује и шири правилно црквено појање и благољеније;

ж.) да се стара о свему, што спада на дисциплину свештенства, и од чега зависи положај и углед његов у народу и друштву;

з.) да потпомаже и унапређује црквену књижевност;

и.) да се обавештава о свима појавама и покретима, који се тичу вере, цркве, морала и самог свештенства, те корисне да потпомаже и развија, а штетне да сузбија и отклања;

ј.) да проучава и претреса, кад то од преке потребе буде, предлоге за српски православни народно-црквени сабор, и да у томе погледу и своје резолуције доноси;

к.) да и материјално потпомаже поједине свештенике, који помоћи требају и заслужују.

Чл. 4. Чланови удружења јесу: редовни, добротвори, потпомагачи и почасни.

Чл. 5. Редовни чланови јесу и морају бити: сви свештеници у Митрополији Карловачкој, обо-

јега реда, а уплаћују у благајну удружења годишњи улог од 6 фор.

Чл. 6. Члан добротвор може бити сваки члан православне српске цркве, прав. срп. црквене општине, манастир, задруга и друштво, ако уплате у благајну удружења једном за свагда 100 фор. или у два годишња obroка по 50 фор.

Чл. 7. Чланови потпомагачи могу бити сви у чл. 6. побројани, ако их скупштина за такве прими, док год уплаћују у благајну удружења годишњи улог од 3 фор.

Чл. 8. Почасни чланови су они, које скупштина зарад заслуга им, учињених цркви или самом удружењу, за такве изабере и прогласи.

Чл. 9. Редовни чланови могу бити у исто време и добротвори и потпомагачи.

Чл. 10. Удружење ће примати и друге новчане помоћи и легате.

Чл. 11. Органи удружења, којима ће удружење вршити свој задатак и постизавати своју цел, јесу:

- а.) Скупштина;
- б.) Главни одбор;
- в.) Епархијски зборови;
- г.) Епархијски одбори;
- д.) Протопресвитератски зборови.

II.

Скупштина.

Чл. 12. Чланови скупштине удружења јесу сви редовни чланови удружења, са правом саветавања, предлагања, питања и решавања.

Чл. 13. Делокруг и задатак је скупштине:

а.) да донаша, допуњује и измењује правила удружења;

б.) да претреса и решава предлоге и предмете, које пред њу изнесе главни одбор, или епархијски и протопресвитератски зборови, а и поједини редовни чланови, у оквиру цели и задатка удружења;

в.) да бира главни одбор удружења;

г.) да бира благајника и саблагајника између чланова главног одбора, а увек такве, који пребивају у једноме месту;

д.) да бира одбор, увек ad hoc, за финалисање рачуна благајничких;

е.) да установљује двогодишњи прорачун удружења;

ж.) да финалише двогодишње рачуне благајне удружења и да рачуновођама даје опроснице;

з.) да одређује дневнице и путни трошак члановима главног одбора, која ће им се исплаћивати, кад долазили буду у одборске седнице;

и.) да претреса извештаје главног одбора о целокупном раду удружења;

ј.) да решава о потреби и издавању листа, као органа удружења;

к.) да, у случају издавања таковог листа, решава о уређивању и администрацији његовој;

л.) да одређује места за држање будућих скупштина.

Чл. 14. Скупштина удружења састаје се сваке друге године у месецу августу, а по потреби и изванредно.

Чл. 15. Да се скупштина може конституисати и правоваљане закључке доносити — морају бити присутни осим чланова главног одбора најмање још тридесет редовних чланова.

Чл. 16. Скупштина бира себи већином гласова председника, подпредседника и потребан број перовођа на две године, односно од једне до друге доидуће редовне скупштине.

Чл. 17. Председник отвара и затвара скупштинске седнице, руководи већања, ставља предлоге на гласање и донесене закључке проглашује.

Чл. 18. Скупштина решава надполовичном већином у скупштини присутних редовних чланова. У случају паритета одлучује глас председников. Гласање је устајањем, а у личним стварима увек пишено.

Чл. 19. Пишено гласање бива и онда увек, кад то затражи десет присутних чланова.

Чл. 20. Свети Архијерејски Синод или у име његово свагдашњи митрополит карловачки и Патријарх Српски, или његов местозаступник врши врховно право надзора над удружењем и његовим радом — непосредно или изашицањем свога повереника у скупштини удружења.

Чл. 21. Сви скупштински записници подносе се св. Архијерејском Синоду, односно председнику његовом на увиђење, односно на надлежно одобрење.

Чл. 22. Скупштински закључци постају правоваљани и обвезни за све чланове удружења, ако св. Архијерејски Синод, односно председник истога, против њих у року од 30 дана, рачунајући од дана доставе, никаквог приговора не учини.

Чл. 23. Скупштина удружења установљује на првом састанку свој пословник на темељу ових правила.

Чл. 24. Правила удружења донаша прва скупштина, а допуњавати или измењивати их власна је после прве, она скупштина, у којој то буду захтевали 20 у скупштини присутних редовних чланова удружења, или којој то предложио буде главни одбор, те ако на то пристане две трећине у скупштини присутних редовних чланова.

Чл. 25. Скупштини удружења могу присуствовати, без икаквог другог права, и чланови добротвори и помагачи и православни српски богослови, а почасни имају у скупштини саветни глас.

III.

Главни одбор.

Чл. 26. Главни одбор удружења православног српског свештенства у Митрополији Карловачкој

састоји се из 14 редовних чланова удружења, т. ј. из сваке епархије у Митрополији по двојица, а председник је тога одбора председник скупштине.

Чл. 27. Главни одбор је представник удружења правосл. српског свештенства у Митрополији Карловачкој према свакоме, с киме удружење или ко с њиме буде долазио у ма који дотицај.

Чл. 28. Главни одбор има свој печат са називом: „Главни одбор удружења правосл. срп. свештенства у Митрополији Карловачкој“ и сликом Спаситеља.

Чл. 29. Главни одбор бира из своје средине подпредседника и тајника, који је уједно и перовођа у одборским седницама.

Чл. 30. Своје конституисање пријављује главни одбор председништву св. Архијерејског Синода.

Чл. 31. Делокруг и задатак главног одбора јесте:

а.) одређује дан, кад ће се скупштина удружења држати;

б.) установљује дневни ред скупштински;

в.) сазива скупштину на месец дана пре састанка објавом у званичном органу Митрополије Карловачке, или у органу удружења, ако излазио буде, са назначењем дневног реда;

г.) сазив скупштине са назначењем дневног реда, претходно пријављује председништву св. Архијерејског Синода и стара се, да се на скупштину достојним начином позову Његова Светост Патријарх-Митрополит и високопреосвећени Епископат.

д.) спрема предлоге и подноси их скупштини на расправу.

е.) разматра предлоге, поднесене од дијецезалних одбора, протопрезвитератских зборована или појединих редовних чланова удружења и са својим мишљењем спроводи их скупштини на решавање;

ж.) извршује закључке скупштинске;

з.) припрема све што треба, у име удружења, предати јавности;

и.) стоји у пријемци и сталном одношају и свези са епархијским одборима и протопрезвитератским зборовима;

ј.) саставља двогодишњи прорачун удружења и подноси га скупштини на расправу и одобрење;

к.) дозвољава изванредне издатке из благајне удружења и оправдава их накнадно скупштини;

л.) прегледа и претходно разрешава пдгоднишње и годишње рачуне благајничке;

м.) одобрава и подељује припомоћи члановима удружења на предлог епархијских одбора;

н.) решава о награђивању радова у црквеној књижевности евентуално узима издавање таквих радова у своју накладу;

о.) властан је предузети у свако доба контровање благајне удружења.

Чл. 32. Главни одбор састаје се сваке године редовно месеца маја и септембра, а ванредно по потреби, у месту и на дан, како то чланови међусобно утаначе споразумно, или већином гласова.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

Чл. 33. Председник главног одбора сазива одборске седнице на 14 дана у напред и позива све чланове и писменим позивом, штампаним у листу, у којем се буде штампано и позив у скупштине.

Чл. 34. За донашање правоваљаних закључака ниште се, да буде у седници бар $\frac{1}{2}$ одборских чланова, а закључци се доносе надполовичном већином присутних чланова. У случају паритета одлучује глас председников.

Чл. 35. Главни одбор води записнике о своме седничком пословању. Записник потписују осим председника и тајника још 2 за то изабрана члана.

Чл. 36. Тајник главног одбора израђује сву преписку и премапотписује са председником сваки спис одборски.

Чл. 37. Чланови главног одбора дужни су редовно долазити у одборске седнице, а изостанке разложно оправдати председнику.

Чл. 38. Чланови главног одбора имају права на накнаду путних трошкова и дневница из благајне удружења, како то скупштина удружења одредила буде.

IV.

Епархијски зборови.

Чл. 39. Чланови епархијских зборова јесу свештеници обојега реда у дотичној епархији.

Чл. 40. Епархијски зборови састају се онда и онде, кад и где то за потребно и најсходније нађу епархијски одбори, уз претходно овлаштење и одобрење Епископа Дијецезана.

Чл. 41. Епархијски зборови бирају себи председника, подпредседника и перовођу, и тиме се конституишу.

Чл. 42. Ако збору присуствује Епископ Дијецезан, припада му почасно председништво за трајања седнице епархијског збора.

Чл. 43. Делокруг и задатак епархијских зборова јесте:

а.) да се саветују о целиходном извршењу закључака скупштине и упутстава главног одбора удружена;

б.) да се старају и саветују о свима појавама, покретима и питањима, која спадају у цељ и задатак самога удружења, а непосредно се истичу у потребама дотичне епархије, те да доносе о њима своје закључке, односно упутства за епархијске одборе;

в.) да о свему потребном за постизавање цељи удружења извештавају, и чине предлоге путем својих епархијских одбора главном одбору, а путем овога и скупштини удружења.

Чл. 44. Седнички записници епархијских зборова шаљу се у препису главном одбору на упутребу, а Епископу Дијецезану на увиђене.

Чл. 45. Оригинални записници, са потписом председника и перовође и двојице на то изабраних чланова, достављају се на чување председнику епархијског одбора.

Чл. 46. Све списе епархијских зборова потписује председник и перовођа њихов.

V.

Епархијски одбори.

Чл. 47. У свакој дијецези постоји: „Епархијски одбор удружења правосл. срп. свештенства у Митрополији Карловачкој епархије (име).“

Чл. 48. Епархијски одбор састоји се из архимаандрита и окружних протопресвитера дотичне епархије и из сваког протопресвитерата по једног пароха, којег изаберу протопресвитерски зборови.

Чл. 49. Председник епархијског збора уједно је и председник епархијског одбора, који из своје средине бира себи подпредседника и тајника на две године.

Чл. 50. Епархијски одбори пријављују своје конституисање епископу дијецезану.

Чл. 51. Епархијски одбори састају се сваке пд године, а по потреби и више пута, а увек на месец дана пред скупштину удружења и пред епархијске зборове.

Чл. 52. Епархијски одбори су представници епархијских зборова.

Чл. 53. Делокруг и задатак епархијских одбора јесте:

а.) да извршују упутства и закључке главног одбора удружења;

б.) да извршују закључке епархијских зборова;

в.) да спремају предлоге и предмете за дневни ред епархијских зборова;

г.) да прибављају овлаштење и одобрење за сазив епархијских зборова, и да исте сазивају;

д.) да извештавају главни одбор о пословању и деловању епархијских и протопресвитератских зборова, и о свему што се у епархији збива и догађа, а тиче се цели и задатка удружења;

е.) да стоје у међусобној свези и споразуму;

ж.) да се саветују о предметима, које им главни одбор за саветовање предложи;

з.) да се старају о тачном уплаћивању годишњих улога у благајну удружења;

и.) да препоручују сиромашније по заслужне свештенике главном одбору за припомоћ из благајне удружења.

Чл. 54. У седницама епархијских одбора води се записник о пословању и потписују га председник са свима члановима.

Чл. 55. Тајник одборски израђује сву преписку епархијског одбора и премапотписује све списе одборске.

Чл. 56. Епархијски одбори имају своје печате са званичним називом и сликом Христа Спаситеља.

VI.

Протопресвитератски зборови.

Чл. 57. Чланови протопресвитератских зборова јесу парохиски свештеници и калуђери, који су у округу дотичног протопресвитерата.

Чл. 58. Представници протовесвитератских зборова јесу дотични окружни протопресвитери.

Чл. 59. Протопресвитератски зборови имају

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

се држати општи једном у години, кад и где то одреди окружни протопресвитер, приликом годишње исповести свештенства.

Чл. 60. Осим тога имају се држати и месни зборови, приликом годишњег протопресвитерског прегледања парохија, кад, где и како то одреди окружни протопресвитер.

Чл. 61. Протопресвитер је на свима тим зборовима природни председник, те он именује збору и перовођу.

Чл. 62. О пословању тих зборова воде се записници и шаљу се у препису епархијском одбору, а оригинални записници се чувају у архиви протопресвитератског звања.

Чл. 63. Записнике протопресвитерских зборових потписују протопресвитер, перовођа и још друга два, за то изаслана члана.

Чл. 64. Задатак и делокруг протопресвитерских зборових јесте:

а.) да се саветују о свима појавама и потребама у протопресвитерату с обзиром на цел и задатак удружења;

а.) да о свему томе извештавају епархијске своје одборе, са својим мишљењем, односно предлозима;

в.) да се старају о што потпунијем и успешнијем извршењу закључака и упутстава скупштине удружења, односно главнога и епархијскога одбора;

г.) да стоје у свези и споразуму са главним и епархијским одбором и осталим протопресвитератским зборовима;

д.) да се старају о тачном уплаћивању годишњих улога у благајну удружења.

VII.

Благајна удружења.

Чл. 65. Удружење има своју благајну под именом: „благајна удружења правосл. срп. свештенства у Митрополији Карловачкој“.

Чл. 66. Цел и задатак благајне јесте:

а.) да подмирује све потребе око администрације удружења;

б.) да притиче у помоћ члановима удружења према овим правилима;

в.) да награђује радове у црквеној књижевности, односно да их узима у своју накладу.

Чл. 67. Од скупштине изабрани благајник и

Из седнице „Одбора за припремну радњу у Карловцима 23. марта 1892.“

Јован Јеремић с. р.

парох бачиначки као перовођа.

Чланови одбора:

Герасим Петровић, патр. протосинђел и ректор богословије карловачке, Јеремија Мађаревић, прота будимски, Ђорђе Влаховић, прота вел. кикиндски, Јевтимије Вукадиновић, прота земунски, Милан Ђирић, прота новосадски, Никола Косановић, прота плашчански, Авакум Стајић, прота митровачки, Јован Вучковић, прота и професор богословије у Карловцима, Сергије Шакрак-Нинић, конс. бележник бачки и уредник „Срп. Сиона“, Дамјан Прерадовић, парох голубиначки, Лукијан Богдановић, патр. протођакон и катихета на вел. гимназији карловачкој.

саблагајник задају скупштини удружења реч, да ће имаовином благајне онако располагати, како то правила ова прописују.

Чл. 68. Они су одговорни солидарно за имаовину и стање благајне пред скупштином, надлежним консенсторијом и земаљским законима.

Чл. 69. Скупштином установљени прорачун благајне не може се прекорачивати без одобрења главног одбора.

Чл. 70. Све благајничке списе потписује благајник и премапотписује саблагајник уз прилагање печата.

Чл. 71. Печат носи званичан назив благајне (чл. 65.).

Чл. 72. Књиге и списи благајнички имају увек у реду и тачности бити.

Чл. 73. Новац, који није потребан за скоре издатке, има се улагати у повчани завод, који на то одреди главни одбор.

Чл. 74. Благајник и саблагајник су дужни полагати рачун о стању и имаовини благајне сваке године главном одбору, а сваке друге године скупштини удружења.

Чл. 75. Ако главни одбор пронађе потребним сконтровати благајну, има му се у свако доба на расположење ставити благајна са свима односним списима у свако доба.

Чл. 76. Благајна мора имати два кључа, од којих ће један бити у благајника, а други у саблагајника.

Чл. 77. Благајну удружења са свима односним списима има права једном у години у име врховног надзора прегледати по своме поверенику председништво св. Архијерејског Синода.

VIII.

Закључна одређења.

Чл. 78. У случају смрти или препреке председника, у ма којем органу удружења, врши сва председничка права и дужности дотични подпредседник, док се у првој седници не изабере нови председник.

Чл. 79. Ако би се удружење ма којим поводом и ма кад разрешило, сва имаовина удружења има се употребити на оснивање пензијоног свештеничког фонда.

Чл. 80. Удружење стоји под заштитом св. Архијерејског Синода.

око остварења свештеничког удружења“, држане

Стеван Чобанић с. р.

прота карловачки као председник